

Przedmiot: ANATOMIA PALPACYJNA

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Fizjoterapii Kierownik: Prof. dr hab. n. med. Marek Kowalczyk
Nazwa przedmiotu	ANATOMIA PALPACYJNA
Kod przedmiotu	FI-21
Język wykładowy	Polski
Rodzaj przedmiotu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopnia
Rok studiów	II
Semestr (zimowy, letni)	4
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska tytuł/ stopień naukowy, adres e-mailowy wykładowców prowadzących zajęcia	dr Agnieszka Wójcik - agnieszka.wojcik@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do przedmiotu student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu: Anatomia prawidłowa człowieka, Kinezylogia, Fizjologia

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie z podstawowymi założeniami dziedziny anatomii palpacyjnej-topograficznej, zwanej badaniem manualnym powłok.
C2	Opanowanie sposobów i technik poszukiwania poszczególnych elementów i struktur anatomicznych (skóry właściwej, kości, więzadeł, ścięgien, mięśni, nerwów i naczyń) .
C3	Umiejętność badania manualnego.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt kształcenia kierunkowy	Treść efektu kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza			
K_W02 ma wiedzę na temat budowy mikroskopowej oraz właściwości i funkcji komórek, tkanek i narządów człowieka, jego budowy anatomicznej, funkcjonowania układów i narządów oraz podstawowej oceny stanu zdrowia, występujących patologii oraz niepełnosprawności.	<ol style="list-style-type: none"> definiuje i identyfikuje poszczególne elementy i struktury z zakresu anatomii topograficznej, opanował wiedzę metodyczną co do sposobów i technik poszukiwania poszczególnych elementów i struktur anatomicznych (skóry właściwej, kości, więzadeł, ścięgien, mięśni, nerwów i naczyń), wskazuje i identyfikuje odniesienia praktyczne do badania manualnego i oceny funkcjonalnej narządu ruchu, 	C1, C2, C3,	M1P-W02, M1P_W03,
K_W06 zna metody oceny stanu narządu ruchu człowieka dla wyjaśnienia zaburzeń ich struktury i funkcji oraz dla potrzeb fizjoterapii (w dysfunkcjach narządu ruchu i w chorobach wewnętrznych)	<ol style="list-style-type: none"> odpowiednio dobiera narzędzia i metody oceny stanu narządu ruchu człowieka dla wyjaśnienia zaburzeń ich struktury i funkcji, 	C1, C2, C3,	M1P_W03,
K_W07 zna metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla	<ol style="list-style-type: none"> definiuje i rozpoznaje zmiany patologiczne w różnych schorzeniach oraz zaburzeniach strukturalnych, identyfikuje i wskazuje zmienione patologicznie struktury anatomiczne, dobiera odpowiednie narzędzia (sposoby, techniki) badania palpacyjnego/manualnego i oceny funkcjonalnej narządu ruchu stosownie do schorzeń, zaburzeń strukturalnych oraz różnych form 	C1, C2, C3,	M1P_W03, M1P_W04

fizjoterapii	niepełnosprawności,		
K_W19 zna zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi planować, projektować i realizować działania z zakresu fizjoterapii z uwzględnieniem obowiązujących norm oraz dostępnych warunków 2. rozumie potrzebę stałego doskonalenia właściwego podejścia do chorego oraz współpracy z personelem należącym do zespołu rehabilitacyjnego. 	C2, C3	M1P_W08
Umiejętności			
K_U03 potrafi rozpoznać podstawowe objawy patologiczne zachodzące w przebiegu schorzeń i urazów oraz przeprowadzić testy funkcjonalne	<ol style="list-style-type: none"> 1. wskazuje wybrane techniki i dobiera je we właściwe dla danego przypadku zestawy przydatne do realizacji różnych zadań (badanie manualne, diagnostyczne), 2. weryfikuje i modyfikuje elementy zaprojektowanego badania zależnie od objawów patologicznych zachodzących w przebiegu schorzeń 	C2, C3,	M1P_U04, M1P_U05
K_U17 potrafi rozwiązywać problemy, które napotyka w pracy, z korzyścią dla psychofizycznego zdrowia ćwiczących	<ol style="list-style-type: none"> 1. dostrzega oraz przeprowadza analizę problemów, które napotyka w pracy, 2. potrafi planować i realizować działania związane z rozwiązywaniem problemów, które napotyka w pracy, z korzyścią dla psychofizycznego zdrowia ćwiczących, 	C2, C3,	M1P_U04,
Kompetencje społeczne			
K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. rekomenduje i uzasadnia stałe poszerzanie wiedzy z zakresu sposobów oraz technik badania manualnego i oceny funkcjonalnej narządu ruchu. 	C1, C2, C3,	M1P_K01
K_K05 potrafi okazać tolerancje i akceptuje postawy oraz zachowania pacjentów wynikające z odmiennych uwarunkowań kulturowych, religijnych, społecznych i wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. wymienia i daje przykłady różnych postawy oraz zachowań pacjentów wynikające z odmiennych uwarunkowań kulturowych, religijnych, społecznych i wieku, 2. weryfikuje i modyfikuje elementy zaprojektowanego badania zależnie od różnych postawy oraz zachowań pacjentów wynikające z odmiennych uwarunkowań kulturowych, religijnych, społecznych i wieku, 	C3,	M1P_K04, M1P_K06
K_K06 potrafi samodzielnie wykonywać powierzone mu zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność	<ol style="list-style-type: none"> 1. bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania i właściwie organizuje własną pracę, 	C3,	M1P_K04

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
WYKŁADY			
brak			
ĆWICZENIA/ ZAJĘCIA PRAKTYCZNE			
TP1	<ol style="list-style-type: none"> zapoznanie z dziedziną anatomii palpacyjnej/topograficznej, zwanej badaniem manualnym powłok – Skóra i tkanka podskórna (badanie Fałdu Kiblera, badanie temperatury, przeczulica, niedoczulica); Mięśnie ścięgna (przejście mięśnia w ścięgno, konsystencja ścięgien i kości, przesuwalność, bolesność); Pochewki ścięgien i kaletki maziowe (zgrubienia, obrzęki, krepitacje, bolesność); Stawy (anatomiczne) z kośćmi torebkami, więzadłami; Nerwy naczynia, określenia podstawowych założeń oraz warunków pracy, omówienie podstawowych zasad etycznych obowiązujące w pracy z pacjentem oraz zdefiniowanie zasad i wytyczne właściwego podejścia do chorego. 	K_W2/1; K_W7/1; K_W19/1-2; K_U17/1; K_K01/4; K_K05/3;	C1, C2,
TP2	<ol style="list-style-type: none"> tułów i okolica krzyżowa - osteologia -klatka piersiowa, kręgosłup piersiowo-lędźwiowy, kość krzyżowa, miologia - mm.: grzbietu, klatki piersiowej, brzucha, nerwy i naczynia 	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-3; K_K06/1;	C2, C3,
TP3	<ol style="list-style-type: none"> miednica - osteologia - k. miedniczna, k. udowa, miologia - okolica pośladkowa-warstwa: powierzchowna, środkowa, głęboka; okolica pachwinowo-udowa - część boczna, przyśrodkowa, nerwy i naczynia 	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-3; K_K06/1;	C2, C3,
TP4	<ol style="list-style-type: none"> udo - miologia - okolica: przednia, tylna nerwy i naczynia 	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-3; K_K06/1;	C2, C3,
TP5	<ol style="list-style-type: none"> kolano - osteologia - przedział: przedni, boczny, 	K_W2/1-3;	C2, C3,

	przyśrodkowy, 2. artrologia (więzadła), 3. miologia - udo, goleń: okolice przednio-boczna, przednio-przyśrodkowa, tylna, 4. nerwy i naczynia,	K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-2; K_K06/1;	
TP6	1. podudzie - osteologia 2. miologia - mm. goleni- grupa: przednia, boczna, tylna, 3. nerwy i naczynia,	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-2; K_K06/1;	C2, C3,
TP7	1. stopa - osteologia - (brzeg: boczny, przyśrodkowy, powierzchnia przednia) 2. artrologia – powierzchnie stawowe i więzadła 3. miologia - struktury mięśniowo-ścięgnowe stopy i stopy 4. nerwy i naczynia,	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_U03/1-2 K_U17/1-2; K_K05/1-2; K_K06/1;	C2, C3,

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne

Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych
TP1	wykład informacyjny, objaśnienie lub wyjaśnienie, film,	K_W2/1; K_W7/1; K_W19/1-2; K_U17/1; K_K01/1; K_K05/1;
TP2-TP7	pokaz, pokaz czynności, pokaz z objaśnieniem, instruktaż, ćwiczenia utrwalające, nauczanie przez uczestnictwo w pracy	K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2; K_U17/1-2; K_K05/1-2; K_K05/1;

Środki dydaktyczne:

- ✓ Komputer
- ✓ Rzutnik multimedialny
- ✓ Podręczniki
- ✓ Atlasy anatomiczne
- ✓ Skrypty dla studentów

Metody i kryteria oceniania

Efekt kształcenia dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – oceniane diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W2/1; K_W7/1;	TP1	Oceny obserwacji poprawności wykonania zadań/ćwiczeń praktycznych

K_W19/1-2; K_U17/1; K_K01/1; K_K06/1;		Samooce Obecność na ćwiczeniach
K_W2/1-3; K_W6/1; K_W7/1-3; K_W19/1-2; K_U03/1-2; K_U17/1-2; K_K05/1-2; K_K06/1;	TP2-7	F – sprawdzian ustny, dyskusja, obserwacja Samooce Obecność na ćwiczeniach

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jorritsma W: Anatomia na żywym człowieku. Urban&Partner, Wrocław 2004 Tixa S: Atlas of Surface Palpation. Churchill Livingstone Elsevier, 2008 Tixa S: Atlas Anatomii Palpacyjnej. PZWL, Warszawa 2003 Rohen JW., Yokochi Ch, Lutjen-Drecoll E: Color Atlas of Anatomy. A Photographic Study of the Human Body. Lippincott Williams&Wilkins, ed.5, 2002 Feneis H: Ilustrowana anatomia człowieka. PZWL, Warszawa, 2003 Bochenek A., Reicher M.: Anatomia Człowieka. PZWL, Warszawa 1997 Aleksandrowicz R., Cizek B. Anatomia kliniczna głowy i uszy. PZWL, Warszawa, 1997 Kahle W., Leonhardt H., Plater W. Podręczny atlas anatomii człowieka. Narząd ruchu. T. 1, Wydawnictwo Medyczne Słowiński Verlag, Břema, 1997 Kahle W., Leonhardt H., Plater W. Podręczny atlas anatomii człowieka. Narząd ruchu. T. 3, Wydawnictwo Medyczne Słowiński Verlag, Břema, 1998

Punkty ECTS - 1 pkt - 30 godz. pracy studenta (kontaktowych + samokształcenia)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	45
Przygotowanie do zajęć	5
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	10
Razem = 60 godz. = 2 ECTS	